

בעזהש"ת

והמשכילים יזחרו קוהר הרקיע

גליון שבועי

והמשכילים יזחרו

שיעורים בספר הזוהר
— על התורה והמועדים —
ע"י הרב יצחק לאווי שליט"א

נדבת הרה"ג ר' מנחם מאניס גרין שליט"א

נדבת הרה"ג הרוצה בעילום שמו שליט"א

גליון כ"ו • שבת החודש תשפ"א

לשמיעת וצפיה בשיעורים, וכן לשאר שיעורים וכתבים, ולהרשמה לקבלת עדכונים
שבועיים באימייל

yitzchoklowy.com

זוהר החודש הזה לכם

ד

ניסן שלכם ותשרי שלי

ד

כל החודשים של הקב"ה והוא מסר ניסן לישראל בגילוי ואילו תשרי שלו והוא מכוסה

ד

אביב הוא אב"ג כסדרן ממטה למעלה ואילו תשרי ממעלה למטה.

ה

מקורות ומפרשים

שיעור לשבת החודש

ו

תקופת האביב ניתן לכני אדם לדעת את הסדר

ו

ארבע פרשיות הם קריאת התורה הראשונה

ז

ארבע פרשיות הם הכנת התורה למצוות חודש ניסן

ח

החודש - מצוות הפסח או קידוש החודש

ט

החודש מופנה לדרישת התורה

י

סדר התקופות הם החוקיות הראשונה

יב

תשרי מכוסה וניסן מגולה

יב

ארבעת מדרגות נתינת החודש לחכמים

יד

חידושי החודשים הם חידושי האדם העובר בחדשים אלה

טז

מקורות לימוד לשבת החודש

החודש הזה לכם

זוהר פרשת תצוה חלק ב' דף קפ"ז, א
 אור יקר פרשת תצוה סימן ג' עמ' קס"ז
 הסולם פרשת תצוה אות קכ"ב

קמטע זה הוא מדברי הסבא שפגש רשב"י ועיקר דבריו להסביר סוד החודש השביעי ואגב הסביר את ההבדל בינו לבין חודש האביב.

ניסן שלכם ותשרי שלי

כל החדשים של הקב"ה והוא מסר ניסן לישראל בגילוי ואילו תשרי שלו והוא מכוסה פתח ואמר (שמות י"ב, א') החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם. וכי חדשין וזמנין לאו דקודשא בריך הוא?

אלא חדשיכם לא כתיב אלא החדש הזה לכם – דילי איהו, אבל אנא מסרית ליה לכוון, דלכוון איהו באתגליא.

אבל שביעאה דילי איהו, ועל דא איהו (תהלים פ"א, ד) בכסה – ולא באתגליא.

אביב הוא אב"ג כסדרן ממטה למעלה ואילו תשר"י ממעלה למטה.

ירחא דלכוון איהו כסדרן דאתוון. (שמות י"ג, ד ועוד) אביב – דאיהו י"ב רוזא דג', ואיהו אב"ג כסדרא דאתוון. אבל ירחא שביעאה דילי מסופא דאתוון (תשר"י הוא בסדר אותיות תשר"ק).

מאי טעמא? אתון מתתא לעילא ואנא מעילא לתתא (עיי' רש"י שה"ש ז, ב: ישראל

מקלסין אותו מלמעלה למטה מתחילין מראשו כתם פז ויורדין ובאין עד שוקיו עמוד שש לפי שהן באין לרצותו להוריד שכינתו מן העליונים לתחתונים והוא מונה קילוסם מלמטה למעלה מה יפו פעמיך הם הרגלים ומונה והולך עד ראשך עליך ככרמל עד שהוא בא למושכה אליו).

מקורות ומפרשים

תשרי תשר"ק ואביב אב"ג – עי' זוהר משפטים קי, ב תיקוני זוהר הקדמה טז, א. וכתב רמ"ק באור יקר כאן שהדברים סותרים והסבא המדבר כאן הכי סבירא ליה.

ליקומי אמרים להמגיד ממעזריטש אות קפ"ד.

סוד ישרים לשבת החודש אות א'.

שיעור לשבת החודש

תקופת האביב ניתן לבני אדם לדעת את הסדר

המשנה ונחלקו במנהגיה בני בבל ובני ארץ ישראל כמפורסם. ואילו סדר קריאת ארבע פרשיות והמועדים מפורשים בדין המשנה. ואע"פ שבקריאת המועדים נמי נחלקו בני בבל ממנהג המשנה ואנן נהגינן כמנהג הכתוב בגמרא ולא כמנהג המשנה, בסדר קריאת ארבע פרשיות והפטרותיה הושוו כולם בדין המשנה.

ג.

למדנו מכך כי קריאת ארבע פרשיות אלה קדמה לקריאת המועדים שהיא בעצמה קדמה לקריאת פרשיות השבוע. הרי דרשו שם כי משה רבינו תיקן שיהיו קוראים את פרשיות המועדים בזמנם. ואת הקריאה של סדר ארבע פרשיות אלה הקודמת למועדים מבינים אנחנו כחלק מן הדין ששואלים ודורשים בהלכות החג שלשים יום או שתי שבועות קודם החג. ודבר זה בעצמו למדו ממשה רבינו עצמו שכך עשה. ולפי שמצד הקדימה הזמנית עצמו קודם הלימוד שלפני החג אל הלימוד

ארבע פרשיות

הם קריאת התורה

הראשונה

א.

תנן במסכת מגילה פרק שלישי הלכות בית הכנסת, והדר תני דיני קריאת התורה שבבית הכנסת, ובפרק רביעי תני הלכות התפלה בציבור שבבית הכנסת. זוהי סדר משנתנו והתוספתא והירושלמי הרואה את עיקר בית הכנסת מקום ההתאספות לקריאת התורה בציבור והתפלה נלווית אליה. ואילו בגירסת התלמוד בבלי קודמת פרק הקורא לפרק בני העיר ולפי דרכם התפלה קודמת לתורה בבית הכנסת.

ב.

תחילת דבר המשנה בהלכות קריאת ארבע פרשיות, והדר תני סדר קריאת המועדים, והדר תני דיני הקריאה בשבתות ובשני ובחמישי. יתרה מזו, סדר הקריאה בשבתות אינו בדין

ארבע פרשיות הם הכנת התורה למצוות חודש ניסן

ה.

למדנו בפרשיות הקודמות כי אופן זה של קריאת התורה הוא הכנסה של הסדר הניסי של המועדים אל הסדר של הלימוד הרגיל שהוא ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות, ובפרט בזמן הזה שעיקרי הקריאות הללו הם בגדר ונשלמה פרים שפתינו ואינם אזהרות מעשיות, מתקיים בזה ההכנסה של סדר המועדים הנעלה מן הרגיל אל הסדר של הלימוד הרגיל המוכל בכלים פנימיים מובנים של האדם כדרך שהוא לומד מידי יום ביומו ומדי שבת בשבתו. והוא הרמוז בדין פרשיות אלה שמוציאים שני ספרי תורה, אע"פ שלענין הטכני בעצמו אין צורך בכך כי אפשר לגלול אבל הוא רמז שיש כאן תורה כפולה עליונה על סדר לימוד התורה הרגיל, כי תורת כל שבת הוא בתוך הסדר של שבעת ימי השבוע, וסדר המועדים גם הם ספר תורה אחד של המועדים. וכאן ישנם שני ספרי תורה שבשבת פשוטה מכניסים גם הספר תורה העליון של עולם המועדים ומלמדים את בני ישראל.

שבזמן החג עצמו הרי לנו כי קריאה זו של פרשיות אלה היא קריאת ולימוד התורה הראשונה בהיסטוריה. וכאשר אנחנו קוראים בהלכות החג הבאים עלינו בפרשיות אלה הרי אנחנו עושים ממש מה שעשה משה שלימד לישראל את הלכות הפסח בראש חודש ניסן ואת הלכות פסח שני בפסח ראשון.

ד.

וכאשר מעיין אתה בפרטות פרשיות אלה אתה מוצא שכולם הם ממצוות שכבר הנהיג משה רבנו עצמו ואת קריאתם. שכן פרשת שקלים למדנו שהוא מצות התרומה שתיקן משה רבנו. ופרשת זכור בפירוש נצטווה משה רבינו עצמו ליהושע שיכתבנו זכרון ושימו באזניו, ופרשיות פרה והחודש הלא המה המצוות שציווה בהם משה לעשות את הפסח בטהרה, וכאשר ראינו כי מיד אחר הפסח השני היו אנשים שהיו טמאים ולא יכלו לעשות את הפסח. הרי עשיית הפסח בטהרה שהוא ענין פרשת פרה הוא היה הנושא המעשי מיד בפסח השני שעשו ישראל במדבר. נמצא לא זו בלבד שקריאת פרשיות המועד בטרם מועדו הוא מצוות לימוד התורה הראשונה אלא אף פרטיות מצוות אלה הם ממש המצוות הראשונות שנצטווה משה ללמד את בני ישראל.

החודש – מצוות הפסח או קידוש החודש

ח.

ענין שבת החודש כתב רש"י במסכת מגילה שהוא לפי שבה נאמרו מצוות קרבן פסח והלכותיו. והוא בוודאי הפירוש העיקרי שכן זוהי פרשת מצוות הפסח אלא שנקראה החודש על שם התחלתה כמנהג חכמים לקרוא לפרשיות על שם דיבור המתחיל שלהם. אמנם האחרונים (לבוש ומשנ"ב) כתבו טעם קריאת שבת החודש להזכיר מצוות קידוש חודש ניסן. ובוודאי אין זה פשוטם של דברים כי מה ענין מצוות קידוש החודש שיהא צורך להזכיר אותם במיוחד בחודש ניסן ולא עוד אלא שזוהי מצוה המוטלת על הבית דין ואינה מוטלת על כל ישראל שיהא נצרך ללמד אותה בזמנה. אבל האמת שהדגשת הפסוק הראשון של החודש הזה לכם אינו מחידוש אחרונים אלה והמעייין במדרשים שנדרשו לכבוד שבת החודש בפסיקתא ושאר מדרשים יראה שברובם הם עומדים על פסוק החודש הזה וענין קידוש החודש והמדרש השייך לו, וכן הפיוטים שאנו אומרים בשבת החודש עוסקים בשבח חודש ניסן בכללותו ומצוות קידוש החודש ולא דוקא בהלכות הפסח.

ו.

שבת החודש הוא השבת האחרון של סדר זה של ארבע פרשיות, כפי שאומר המשנה, בחמישית חוזרים לכסדרם. והוא אינו הסיום של סדר זה בלבד אלא גם ההתחלה של הסדר המופלא החדש של חודש ניסן המתחיל את כל הסדר של חג הפסח וספירת העומר וחג השבועות. הסיום הוא התחלת העולם החדש.

ז.

התחלה זו הוא באמת מה שכל ארבע פרשיות מכינים אליה. כאשר למדנו בכללות שכל פרשה מארבע אלה הוא בסוד הקדמת זכירה לעשיה, שהוא הקדמת התורה של שבת לעבודה של ימות החול. ונוסף לכך רוב ארבע פרשיות אלה הם הכנה לחודש ניסן, שכן שקלים הוא שלשים יום קודם זמן הבאת השקלים בראש חודש ניסן כאשר אמרו בגמרא, ופרה והחודש הם בעצמם הלימודים הנצרכים שלשים יום קודם הפסח. וכאשר מגיעים לשבת החודש הרי זה נעשה מפורש שהשבת הרביעית של חודש אדר נעשה לראש חודשים לחודש ניסן מצוותיו וענייניו.

שבת הגדול שבת לפני פסח ובה דורשים את הלכות הפסח הנוהגים בזמן הזה. ואילו שבת החודש נדחה מהיות עיקר ענינו הקרבן פסח ולא נשאר אלא לדרוש על הפסוק הראשון שבו שהוא ענין קידוש החודש.

החודש מופנה לדרישת התורה

י.

משפנינו את הבמה לתת לראש חודש ניסן שבת בפני עצמו ולפרשת קידוש החודש ועיבור השנה הנלמדת מן הפסוק הראשון בפרשה זו, הואר לנו בזה אור גדול שלא היתה מאירה מקודם, והוא האור של פסוק החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. אור זה יש להאיר אותו מכמה צדדים. ראשונה נדבר על היות זה מפנה את הלב לדרוש את הארת החג בצורתו השכלית הטהורה. שנית נדבר על חידוש החודש הזה לכם שהוא מסירת קידוש החודש לבית דין והארתו. ושלישית נדבר על יחוד החודש ניסן ביחס לשאר החודשים ובקשר לכל זה.

יא.

בדרך כלל סביב ראש חודש ניסן

ט.

והטעם לזה נראה שבזמן הבית היה חובה על כל יחיד משראל להביא קרבן פסח, וחובה חמורה זו היא שונה מכל שאר המצוות שכן היא כמו קרבן ציבור שחובתה על כל יחיד ויחיד. ואין בתורה כמעט עוד מצוה זמנית המחייבת את כל יחיד ויחיד לטרוח בה כמו מצוות הקרבת קרבן פסח. וזהו הטעם השורשי שלקראת הפסח בעיקרו הוא שנאמר דין שלשים יום קודם החג שואלים ודורשים (עי' בפוסקים או"ח סימן תכ"ט), ומפרשת הפסח הוא נלמד בתורה, ולכבודה הוא שנתקנו כל עיקר ארבע פרשיות להזכיר לעם שהפסח קרב, לפי שהוא דבר שמחייב טורח מרובה לכל יחיד לקנות בהמה ולבדוק אותה ממומין ולעלות לירושלים לעשות את הפסח וכל זה מחייב הכנה גדולה וטירחא רבה וטהרה מוקדמת שהוא הקדמת פרשת פרה, ובפרשת החודש קראו פרשה זו. אבל משחרב בית המקדש בטל טעם זה כי אין לנו לא קרבן פסח ולא עליה לרגל ולא חגיגה ולא טהרת פרה, ונשאר הכל זכר למקדש ונשלמה פרים שפתינו. רק זה נותר לנו והוא הלכות אכילת מצה ואיסור חמץ אבל הלכות אלה לא רבו כמו הפסח ואינם חובה וטירחא על כל אחד ואחד, ודי ללמוד אותם בשבת שקודם הפסח, ולפיכך נתקנה תקנה חדשה לעשות

י"ב

המקום שאין בו קרבן פסח אלא תורת קרבן פסח, הוא מקום החירות הניצחית התורה שאינה תלויה בדרכי העולם כלל. והוא הוא הארת החירות אשר בלימוד התורה הקודמת למעשה החג הקודמת ועליונה על העשיה, אשר לשיאה אנחנו מגיעים בשבת החודש שהוא חידוש התורה העומדת בנפרד מכל הלכות וחוקי הפסח.

סדר התקופות הם החוקיות הראשונה

י"ג

סוד החכמה הראשונה המשחררת את האדם משעבודו אל מקרי ותנאי העולם הוא חכמת הכרת התקופות. הרי אדם נולד בתוך עולם כאוטי של תהו ובהו, השיעבוד הראשוני של האדם היינו חוסר יכולתו להבין וממילא לנהל ולסדר את העולם כרצונו, הוא היותו נתון למקרי ופגעי הטבע. אשר הגדול שבהם הוא דרכי מזג האוויר. לפעמים יורד גשם ולפעמים לא לפעמים קר ולפעמים חם לפעמים מגיע סערה גדולה והורסת כל אשר בדרכה לפעמים ברק שורף את הבית שלו, ואין שום סימן או דרך שיתאחז בו האדם לידע מתי ואיך מגיעים הפגעים האלה והטובות האלה

מתחילים לקרוא בפרשיות ויקרא, ובו נאמר כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה וכו'. יש לדעת כי אמירה זו אינה בדיעבד בלבד, כאילו בזמן שבעוה"ר אין קרבן ממש ניאלץ להסתפק בתחליף העסק בתורה שהוא במקום זה. אלא יש בזה גם צד הפוך. כי החכמה תמיד הוא בעולם החירות. בעוד חלק המעשה של כל מצוה ושל כל השכלה הוא משועבד תחת הזמן ומשועבד תחת דרכי הסיבות של העולם הזה, שתלויים אנחנו בדעת אחרים אם יהיה פסח או מצה או מרור. וכאשר מציאות העולם הוא שאין בו אפשרות להקריב קרבן הרי נבצר מאתנו להקריב אותו, ונמצא גם כאשר היה לנו אפשרות ההקרבה היה הוא נמצא תחת השעבוד של תנאי העולם הזה. לעומת זה הרי החכמה והבינה והדעת שבכל המצוות תמיד ממהות היותם חכמה הם בני חורין, כי החכמה איננה צריכה את ההקרבה הממשית בכדי שתאיר במלא הדרה והחכמה הגנוזה בשה תמים של קרבן פסח לא אכפת לו אם השה קיים במציאות תחת הזמן בעולם הזה או אינו קיים אלא בדברי התורה והלכותיה עצמם, מבחינת מבט החכמה אחת הוא כי החכמה היא במהותה בעלת חורין, אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה.

בעל דעת שמסוגל לעמוד על הסדרים שישנם בעולם ולתכנן את חייו לפיהם הוא היום של שימת לב לחודש האביב החוזר ובא מידי שנה בשנה.

מ"ז

החודש הזה לכם ראש חדשים. כל החדשים כל ההחלטות אם ירד גשם אם לא ירד גשם שלי היה. וזוהי תנועת חודש תשרי שבו הקב"ה יושב על כסאו ודן את העולם אשר לחרב ואשר לחיה ואשר לרעב ואשר לשובע. ולפיכך חודש השביעי חודש תשרי אינו שלכם הוא שלו, הוא התליה המוחלטת של האדם בטבע ואלוהי הטבע מבלי לדעת על מה היא נסמכת. רגע שימת הלב של האדם שהטבע חוזר חלילה מידי שנה בשנה הוא נתינת החדש לכם, של הקב"ה היה גם החודש הזה אבל בטובו מסרה לבני אדם, מסר לנו את התורה הראשונה שהוא תורת חשבון תקופות ומזלות. לזהות את החודש האביב החוזר ובא מעצמנו, וכבר איננו צריכים להתפלל ולתלות עין אל הנעלם עבור הגעת האביב בכל שנה, חזקה אורח בזמנו בא.

ומה מנהל אותם. כזה הוא צורת האדם המשוועבד, וכאשר הוא מאמין בצורה הזו באלוהות הרי הוא ניתן לשעבוד האל המופיע לו באופן רצוני ולא מסודר, רצה האל מוריד גשם לא רצה אינו מוריד, והאדם אין לו מה לעשות אלא להתפלל ולבקש מהאל שיוריד לו את הגשם אבל הוא איננו בן חורין.

י"ד

לאט לאט שם האדם לב, שאע"פ שישנם פרטים לא מוכלים בסדר הגשם והוא אינו יודע לצפות מתי יהיה גשם ומתי יהיה קר ומתי יהיה מבול. הרי בכל זאת ישנה חוקיות מסוימת בטבע. כל שנה ושנה בזמן מסוים באביב הרי הסערות מפסיקות והעצים מתחילים לפרוח והשעורה אביב. והדבר הזה אינו מקרי ואין צריך להתפלל שהדבר יקרה ולא לדעת אם הוא באמת יקרה, כך הוא חוזר מידי שנה בשנה מימים ימימה. לאדם הראשון שתפס את החוקיות הזאת היה זה תגלית שהוציא אותו מעבדות לחירות ממש. מעכשיו יש לו לפחות התחלה של אחיזה במשהו שאינו שרירותי וכאוטי, יש לו דרך וסדר מסודר שאפשר לסמוך עליו מידי שנה בשנה. התובנה הזאת הוא תחילת נתינת החכמה לאדם והשליטה על כל החי כאשר הובטח לאדם הראשון לרדות בכל, הרגע הראשון של רדיה זו שהוא היות האדם

לחודש תשרי ישמחו השמים ותגל הארץ שהוא שם הוי"ה כסדרו, וניכר לכל שהוא הויה.

ח"ח

אותיות תשרי הולכים כולם בסדר הפוך, ת, ש, ר, י. הרי סדר חוזר כסדר תשר"ק. וגם כאן הסדר הגיע אל היוד כפי שאביב היה א, ב, י ואפשר שהיוד הוא כמו נקודת המרכז שעליו סובבים כל הסדרים הללו. וענין הסדר ההפוך היינו כאשר מסתכלים מלמעלה הרי האותיות מסודרים הפוך, לנו שמסתכלים מלמטה נראה סדר האותיות א"ב אבל בעיני האל המסתכל מלמעלה על בני אדם ממילא סדר האותיות הפוך. ותראה כי בוודאי יש בזה סדר אלא שבעיני בני אדם אינו מסודר לפי צורת הסתכלותם, ועם כל זה יש לישראל אחיזה גם בסדר העליון של תשר"ק ובפירוט האחיזה הזו נעסוק בחודש תשרי עצמו.

ארבעת מדרגות נתינת החודש לחכמים

ח"ט

החודש הזה לכם הוא מתפרש בכמה פנים. ראשונה הוא התחלת סדר מנין

תשרי מכוסה וניסן מגולה

ז"ז

אע"פ שאמרנו שחודש תשרי של הקב"ה הוא ולא ניתן לבני אדם, שאין בני אדם יודעים מה מנהל את דינם ואם יצאו זכאי בדינם ובמה הדין תלוי. ואע"פ שמאהבת ה' לישראל נתן להם גם חלק בזה, כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב. מכל מקום חשוב להדגיש שאין משמעות דבר זה שהסדר של תשרי הוא באמת כאוטי ואין לו סדר לכשעצמו, אלא אומרים אנחנו הפסוק של ניסן הוא החודש הזה לכם. הפסוק של תשרי הוא תקעו בחודש שופר בכסה. החודש של ניסן הוא מגולה וסדרו ניכר לעיני בני אדם. החודש של תשרי מכוסה מעיני בני אדם והוא נודע בעיני האל.

ז"ח

אביב אותיותיו כסדרם, א, ב, י, ואם קשה לך ב' השניה, הרי י"ב במספר קטן הם ג', אם כן אביב הוא כאומר א, ב, ג. שהוא הסדר הראשוני הקיים בעולם סדר האלף בית שהוא הסדר הכי בסיסי של כל המילים והמשפטים והסיפורים הבנוים מן האותיות, וכתיבת האותיות כסדרם מבטאים את הידיעה האנושית הברורה בסדר המציאות. וכך סדר הצירוף הנודע

החכמים את סדר הזמנים בצורה הכי מדויקת וקבועה עד שידעו להתאים אף בינו לבין האביב שנראה בעיני בני אדם שאין לו סדר קבוע, וכאשר יחפשו בני אדם פשוטים סדר קבוע יתלו עצמם בירח וימצאו פסח יוצא שלא בחודש האביב ויאמרו תראו שהחכמה שחשבנו שהיא סדר קבוע היא סדר קבוע יפה אבל היא אינה מסונכרת עם סדר העולם ופתאום יש לנו פסח בקיץ. אבל חכמים יודעים את הפתרון לכך ואע"פ שאין זה כתוב בתורה אומרים הם חכמים אנחנו ואנחנו יודעים שצריך לעבר את השנה ולגרום את התאמת האביב אל חודשי השנה בתקופתם בצורה מדויקת.

ב"ב

ובכל הזמן הזה עדיין היו חכמים תלויים מעט בדברים שאינם ניתנים לדעת בצורה שכלית טהורה, שהיו צריכים להמתין שיבואו עדים שראו את החודש, ולבדוק את הסימנים לדעת אם לעבר את השנה, וכמו נאמר עדיין היה מעשה עבודת הפסח גובר על החודש הזה לכם בקריאת החודש כי המעשה תמיד יש לו עודף על הידיעה השכלית ויש בו פרטים שאין החכמה יודעת לצפות וכך היו חכמים תלויים מכל מקום בראיית הירח שלא היתה צפויה לכאורה ובעיבור השנה בכל פרטי המציאות והיו משועבדים.

החודשים מן החודש של יציאת מצרים שיהיה הוא הראשון. השני הוא קידוש חודשי הירח על ידי בית דין. והשלישי הוא עיבור השנה על ידי הבית דין שיהא ניסן חל בחודש האביב בזמנו. הפן הראשון מראה את תחילת החירות שהוא נובע מן הכרת התקופות, ולפי שהוא שורש הגאולה ושורש כל הגאולות נעשה לחוק למנות את כל החודשים מן היציאה, כלומר היציאה נובעת מן העמידה על סדר החודשים.

ב'

מכאן השליטה הזו מעמיקה. חכמים הם יודעי העיתים. ואף קידוש החודש ניתן בידם לפי שהם יודעים את תהלוכות חוקי הירח ויודעים לצפות מתי יגיע וכיצד הוא חוזר מידי חודש בחודשו, אע"פ שלדעת בני אדם שטחיים נראים החודשים משתנים זה ל' יום זה ל"א יום הרי החכמים מכירים את החוק המדויק של חזרת הירח ויודעים להתאים אותו אל תפיסת בני אדם והימים שהם מונים שאינם מתאימים בהתחלה אל סדרי הירח.

ב"א

עוד היא מעמיקה יותר בסוד העיבור שעליה אמרו כי הוא חכמתכם ובינתכם והוא סוד שלא רצו חכמים לגלות, כי סוד העיבור הוא הכרת

החילוק שהסברת לנו אתמול שזהו רק בחינת תשרי ואילו בחינת ניסן אחרת, וכעת נראה ששכחת מזה.

ב"ד

צריך להגיד את האמת, והיא תלויה בהבנת אותו הריקוד שאנחנו רוקדים פה כל הזמן. אע"פ שישנם בוודאי חוקים וסדרים קבועים החוזרים על עצמם מדי שנה בשנה, זרע וחריש וקציר קיץ וחורף קור וחום ויום ולילה לא ישבותו. ומבחינת החוקים האלה ישנם תיאורים שהם שווים בחג הפסח של כל שנה, שבכל שנה שותים ארבע כוסות ואוכלים מצות ויש דיבורים על חירות ועל יציאת מצרים, ובסוכות כל שנה יושבים בסוכה ומדברים על דעת כי בסוכות הושבתי. הרי כל זה אינו אלא מצד החוקיות שנמצאת בסדרים אלה לכשעצמם. אבל דורשי החיות הפנימית כמעט תמיד אינם מחפשים את החוקיות החוזרת על עצמה אלא דווקא את האופן שהחוקיות הזאת פותחת בנפשם חלונות להכיר את האור החדש הנובע בכל פעם מחדש. (וכמו שהחכם מבין שאין זה מספיק לעשות את החודש במועדו צריכים גם לוודא שהיא תהיה בחודש האביב המתחדשת ממש בכל שנה ושנה).

עד שגלו חכמים ומתוך גלותם נהיו הם לחכמים יודעי העיתים באמת, וקבע הלל את הלוח הקבוע שהוא יודע מראש למשך אלפי שנים הבאות מתי נצטרך לעבר את השנה ומתי יעברו את החודש והכל מתוך חשבון מתמטי מדויק שאינו משועבד לשום דבר שאינו שכלי טהור. וכאן נגמרה השכלת החכמים באור וקבעו פרשה שלמה להתבונן באור החודש הזה לכם ראשון הוא לכם.

חידושי החודשים הם חידושי האדם העובר בחדשים אלה

ב"ג

כעת שאמרנו את שורש חודש ניסן עלינו לסייג בדיבור זה משהו. פעמים רבות מוצאים אנחנו בספרים ובדרושים העוסקים בסדרי המועדים אמירות שהמבנה שלהם הוא כמו הדרוש שאמרנו כאן. ההבנה הפשוטה היא היתה ההבנה של תשרי ועכשיו שהוא חודש ניסן הרי הבנתו הוא הבנה יותר עמוקה. ושוב כאשר חוזרת מעגל השנה ומגיעים אנחנו אל התשרי הרי אנחנו לומדים באותם הספרים ואותם הדרושים והנה אותו החידוש שייחסו אתמול לניסן הם אומרים עכשיו בתשרי בפשטות, ומה יהא על כל

ב"ה

באמת כאשר קורא אתה בספר האומר הפשט השטחי הוא בחינת חודש תשרי אבל חודש ניסן יש לו השגה יותר פנימית, צריך אתה לפרש דבר זה על התעלות החכם לא על הגדרת הזמן. החכם אומר לפני חצי שנה בחודש תשרי חשבתי ככה אבל כעת שגדלתי עוד ששה חודשים ובסגולת האור שהזמן החדש פתח לי מבין אני עומק נוסף בעולם, ואני פותח בכבוד אכסניא ומייחס את ההארה הזאת לחודש ניסן שהאירה עלי הארה זו ומפרש לפיה מצוות ופסוקי ומושגי חודש זה. ובוודאי כאשר יחזור התשרי בפעם הבאה שכן הוא חוזר כל פעם כבר יהיה דבר זה פשוט אצלי ואז אשתמש בו גם בפירושי חודש תשרי אבל אמצא עוד דבר חדש יותר ואגיד שזהו בחינת חודש תשרי וחוזר חלילה.

ב"ו

אין סתירה בין החזרה הקבועה לבין הברקת ההתחדשות המוחלטת. המאמין יודע כי מידי שנה בשנה בראש חודש ניסן ישנה התחדשות מוחלטת והתחדשות זו תחזור על עצמה בגוון נוסף בראש השנה של תשרי. ולפי סוד דרך הרש"ש הרי יחוד כל ראש השנה ופסח הוא מוחין דאח' לשנה זו ומוחין דפנים לשנה דאשתקד ויחוד לשנה שלפני אשתקד והבן הדברים.

מקורות לימוד

מקורות לימוד לשבת החודש

מקרא

תורה

פרשת החודש הזה לכם - קריאת שבת החודש: שמות יב, א - כ

נביאים

הפטרת שבת החודש - "בראשון באחד לחודש : יחזקאל פרק מה - מו

מדרש

פסיקתא דרב כהנא ה' - החודש הזה לכם

פסיקתא רבתי ט"ו - החודש הזה לכם

תלמוד

בדין היה שתקדים החודש לפרה - ירושלמי מגילה ג, ד.

בין פרה להחודש אין מפסיקים בדומה לארבע כוסות שאין מפסיקים בין שלישי לרביעי - ירושלמי מגילה ג, ד.

פיוט

יוצר לשבת החודש

מוסף לשבת החודש

זוהר וקבלה

סוד חודש ניסן לעומת חודש תשרי

חודש ניסן וחודש תשרי: זוהר תצוה קפו, א "פתח ואמר החודש הזה לכם ראש חדשים" עד "תא חזי מיומא עילאה הוו". | אור יקר תצוה סימן ג' עמ' קסז.

לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהוא מידת המלכות: זוהר בא לט, ב "אמר רבי יצחק"

פירוש האריז"ל: שער הכוונות ראש השנה דרוש א'. שער מאמרי חז"ל ד"ה מאמר במדרש תנחומא | שער המאמרים מה ששמעתי מזולתי עמ' ר"י. קהלת יעקב ערך ניסן

סוד בניסן נגאלו וכו': רעיא מהימנא משפטים קכ, ב. פנחס רמט, א. תיקוני זוהר פא, ב

סוד הנשמות בחודש ניסן

התגברות השטן בחודש ניסן: זוהר פקודי רמ, ב | אור יקר פקודי סוף סימן י'

נשמות הצדיקים נראים בימי ניסן וימי תשרי: זוהר בלק קפו, א | אור יקר בלק סימן י'.

ניסן זמן כניסת נשמות הצדיקים מצומח לחי - זוהר בלק קצו, א | אור יקר בלק סימן י"ד | שער הגלגולים הקדמה כ"ב

חסידות

בני יששכר ניסן מאמר ב' שבת החודש